

Reizen, ja maar dan een beetje anders.

Met openbaar vervoer de halve wereld rond!

Eerste druk, augustus 2012
© 2012 Lenny A. Valstar

ISBN: 978-90-484-2543-3
NUR: 508

Uitgever: Free Musketeers, Zoetermeer
www.freemusketeers.nl

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de directe of indirecte gevolgen hiervan.

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd, waaronder begrepen het reproduceren door middel van druk, offset, fotokopie of microfilm of in enige digitale, elektronische, optische of andere vorm of (en dit geldt zonodig in aanvulling op het auteursrecht) het reproduceren (I) ten behoeve van een onderneming, organisatie of instelling of (II) voor eigen oefening, studie of gebruik welk(e) niet strikt privé van aard is.

**Reizen,
ja maar dan een
beetje anders.**

**Met openbaar vervoer
de halve wereld rond!**

Lenny A. Valstar

Een boek vol reisverhalen, informatie, humor, stress, tips, ergernissen en spanning.

Alweer een reisboek zult u zeggen, nou nee, dat kan ik niet zeggen, het is wel een boek wat met reizen te maken heeft, over dingen die ik meegemaakt heb, goede en slechte, ik heb het met scha en schande moeten leren, dat wel.

Ook ga ik niet uitgebreid vertellen wat ik allemaal gezien heb en welke musea ik bezocht heb, dat zijn persoonlijke dingen, we zijn allemaal verschillend en je kunt het toch niet iedereen naar de zin maken. Wel heb ik trips uitgezocht waar heel veel mensen van dromen om er heen te gaan maar niet kunnen of bang zijn daarvoor. Die wel heel interessant zijn om te doen, wie namelijk niet gaat, wil ook niet.

Ik heb altijd van reizen gehouden, Italië, Frankrijk, Duitsland, Spanje, allemaal prachtige landen om vakantie te houden, om uit te rusten, weer tot jezelf te komen, maar dat heb ik en met mij veel anderen, gehad. Daarom willen we nu wel eens iets anders, wij willen spanning, ons hart voelen kloppen, vechten met de douane, oververmoeide voeten hebben, lekker aan de diaree gaan, kilo's af kunnen vallen, je weer goed moeten ergeren aan corruptie.

Alleen gaan en heel veel zien is de manier.

Ja, u leest het goed, ik reis alleen, ook zonder hulp van een reisbureau omdat ik het een schande vind dat alleenstaande mensen altijd het onderspit moeten delven, toeslag op eenpersoonskamers, altijd slechte plaatsen krijgen, altijd gediscrimineerd worden alleen om het feit dat ze alleen zijn, ook altijd moeten vechten om dezelfde rechten te krijgen als echtparen.

Al die dingen was ik zat, had geen zin meer om uitgebuit te worden door jan en alleman.

Als je alleen gaat hoef je niet meer te vragen, niet te wachten en je ook niet te ergeren, kun je het reisplan veranderen zoals het je uitkomt en-zovoorts. Eigenlijk ben je nooit alleen, je komt andere mensen tegen, je sluit je veel eerder aan dan dat je met zijn tweeën op pad gaat. Mijn reizen zijn niet altijd gemakkelijk geweest maar zo reis ik, een beetje extreem, het is een uitdaging hoever ik kan gaan als oudere. Ik ga soms heel ver, spring dan ook graag over mijn eigen schaduw.

Mijn allereerste reis is naar Centraal Azië gegaan. Ik heb gewoon een naald geprikt in een atlas en dat kwam eruit. Ik wilde eerst twee maanden weg maar dat werden er al heel vlug vier.

Centraal Azië is groot en soms erg moeilijk te doen met vervoer en dergelijke, ik wilde dan ook alles zo veel mogelijk bereizen per openbaar vervoer, ik wist totaal niet waar ik me voor inliet maar dat was natuurlijk een uitdaging die ik graag aannam.

Het eerste ding dat ik ging doen was familie en kennissen inlichten, nou dat had ik achteraf beter niet kunnen doen. Kreeg ik daar even de wind van voren, of ik van lotje getikt was, dementeren, ouderdomsverschijnselen zeker. Ga je daar alleen heen, wat moet je daar nou doen?

Nou mensen, ik heb mijn mond maar verder gehouden, al deze mensen hadden nog nooit van deze landen gehoord of waren er nooit geweest.

Ik ben toen toch nog naar een reisbureau gegaan, maar dat was al hetzelfde liedje, we hebben niet veel contacten met die landen. Toen ik nog vertelde dat ik met openbaar vervoer wilde gaan was het hek al helemaal van de dam, afijn, ik wilde ook nog een visum voor Rusland hebben, (als ik dat had dan ging de rest ook wel) maar dat kreeg ik al helemaal niet als ik niet bij hun de reis boekte, dus ben ik weggelopen en ben het zelf maar gaan uitzoeken.

Tot nu toe had ik alleen negatieve reacties gehad en daar wilde ik mij in de toekomst niet meer aan ergeren, ik ontwijk nu dan ook arrogante en negatieve mensen, kan ze al op twee kilometer afstand ruiken en zien aankomen.

Mijn eerste probleem was het verkrijgen van de nodige reisdocumenten, in Nederland ging dat niet, dus daar moest ik iets op verzinnen. Visum voor vier andere landen in Centraal Azië ging ook al niet, je hebt zogenaamde uitnodigingen nodig. Het ging maanden duren voordat ik alles voor elkaar had. Dus ben ik op het internet gaan zoeken en heb een visumservice gevonden in Duitsland. Dit bureau ging voor mij vier visums doen in vier weken zonder poespas, kijk dat is service eerste klas. Omdat ik een Nederlands paspoort heb betaalde ik een klein beetje meer, maar daar kon ik wel mee leven. Toen ik dat allemaal voor elkaar had ben ik nog even bij mijn huisarts geweest. Nou die was totaal verrast en enthousiast. Hij zei letterlijk dat als hij meer van deze patiënten zou hebben, hij geen werk meer zou hebben en dat heel Nederland geen doorgezeten leunstoelen meer zou hebben. Ik heb verschillende raadgevingen en spullen gehad. Een antibiotica kuur, anti-diarree tabletten en een paar injectienaalden met daarbij goede wensen en een goede reis. Bedankt dokter ik stuur je een kaartje.

Van mijn paspoort heb ik tien kopieën laten maken met gelijk twintig pasfoto's. Een gele kaart voor inentingingen had ik nog, dus had ik alleen nog een vliegticket nodig.

Bij Aeroflot heb ik toen een enkele reis naar Moskou gekocht, geen retour omdat ik andere ideeën had om terug te komen. Via hun kon ik ook een treinticket kopen om verder te kunnen reizen naar Tashkent, maar ik moest dat ticket zelf gaan ophalen in het centrum van Moskou, nou ja, geen probleem hoor, gewoon doen, ik spreek de taal een beetje dus dat moet niet moeilijk zijn.

Voor mijn gevoel was ik nu al een heel eind en nu kwam dan ook de vraag wat neemt een mens nu allemaal mee, je gaat tenslotte voor een hele tijd en ik heb daarom ook gedacht om zo min mogelijk in te pakken, je kunt alles wel kopen onderweg en daarom dacht ik met vijftien kilo wel uit te komen. Nu, acht jaar later, reis ik heel anders en heb ik nog maar zes kilo nodig.

Weet u wel dat het heel erg zielig is om twintig kilo mee te slepen en dan de helft nooit aan te raken? Weet u wel hoeveel kerosine we kunnen besparen? Maar ja, wie ben ik?

Zo ben ik begonnen en ik weet ook dat het beter kan, maar zolang een mens tevreden is met zichzelf moet hij of zij er gelukkig mee zijn.

Begin april ben ik weggegaan, alleen en eenzaam en ik moet zeggen dat ik een traantje gelaten heb, waarom weet ik niet, zenuwen, het niet weten wat me te wachten stond, alhoewel ik dat maar één keer heb gedaan, spontaan, daarna nooit meer! Had er geen tijd voor.

Mijn reis naar Tashkent

Moskou, groot, duur, levendig, in de groei en duur, maar met een beetje lef gaat alles.

Het is 11.30 uur in de morgen. Allereerst moest ik naar de binnenstad om de treintickets op te halen en daarna naar het Yaroslav treinstation, alles bij elkaar een kleine twee en een half uur, dus ik had een taxi voor minstens drie uur nodig. Ik kon ook de metro nemen maar dat ging te veel tijd kosten daar mijn trein om 16.00 uur zou vertrekken. Een taxi opzoeken was geen probleem er zijn er genoeg, bij de eerste vertelde ik wat ik wilde en deze man was nog erger dan Stalin, daar hij gewoon honderd dollar vroeg voor de trip, ik keek hem aan en stak gelijk mijn middelvinger in de lucht. Jaren geleden heb ik getracht als dame door de wereld te gaan maar tot nu toe lukt me dat niet! Bij de tweede man hetzelfde liedje maar hij vroeg vijftig, niet gek voor tien minuten shoppen. Toen kwam notabene de eerste ook aanzetten en zei dat hij het ook wel voor diezelfde prijs wilde doen, ik nam dus de tweede!

Na een kleine drie uur had ik alles wat ik hebben moest en stond ik een half uur later op het immens grote Yaroslav treinstation. Alle treinen vanuit hier vertrekken naar Centraal Azië, de informatieborden zijn gemakkelijk te lezen, maar ik wilde toch alles zeker weten dus vroeg ik aan een militair of dat hij wist waar ik moest zijn. Hij keek naar mijn ticket en zei dat ik niet goed zat. Hij greep mijn rugzak met zijn linkerhand en mij met zijn rechterhand en in een mum van tijd zat ik op het juiste perron. Hij zei iets tegen de wachtende mensen aldaar, klikte met zijn laarzen, wenste me een goede reis en was verdwenen, wat een kerel, echt een man om als schoonzoon te hebben!

Dertig minuten later kwam de trein binnenlopen en mijn wachtende vrienden brachten me naar de vijfde wagon terwijl zij in de drieënveertigste zaten, ze wensten me een goede reis.

Bij de wagon stond een enorme grote Rus te wachten, hij stelde zich voor als Igor en hij was de treinconducteur, als je iets nodig had dan kun je dat aan hem vragen, hij weet alles!

Hij controleerde mijn ticket en bracht me naar de juiste coupé, daar aangekomen rolde hij mijn matras uit en mompelde iets over oud en zo en liep weg, na 5 minuten kwam hij terug met een heerlijk zachte matras, het rook naar gras, stro en bloemen, daarna kreeg ik lakens, slopen en handdoeken en omdat ik de eerste buitenlandse reiziger was van die dag kreeg ik ze gratis, normaal moet je daar twee dollar voor betalen.

Mijn medereizigers zijn een man van een jaar of vijfendertig, André genaamd, met zijn tienjarig zoontje Boris, zij komen uit de Fegana-vallei in Oezbekistan, de man is handelaar in naaimachines, hij heeft er zestien als handbagage. Een half uur later vertrekt de trein, precies op tijd en allemaal hebben we een driedaagse treintrip voor de boeg.

Tegen de avond komt Igor voorbij en zegt tegen me dat er eten is in de voorste coupé en als ik geld wilde ruilen dan kon ik dat ook bij hem doen. Ik wilde wat geld hebben dat ik in Oezbekistan kon gebruiken. Hij wilde me honderdduizend sum voor honderd dollars geven. Maar in plaats van naar hem te kijken keek ik naar mijn medepassagier die hevig nee zat te schudden, dus ik wacht nog even, wel zegt André nog dat ik moet ruilen als de juiste man voorbij zou komen. Omdat ik altijd voor twee dagen eten bij me heb, ben ik niet naar de voorste coupé gegaan. Wel kreeg ik van André wat geld voor als ik iets op een perron wilde kopen en ik beloofde hem terug te betalen als ik geruild had. Die nacht sliep ik als een roos daar zorgde de cadans van de trein wel voor.

De volgende dag was ik weer vroeg wakker, de zon komt net op, er ligt nog sneeuw op het land, het is nog vroeg in het seizoen maar ik zie hier en daar al koeien lopen.

Uit de samofar haal ik warm water en ga naar het toilet om me te wassen, de toiletruimte is Spartaans, alles is van roestvrijstaal en drie maal

per dag gaat er een brandweerslang doorheen om de boel schoon te houden, heerlijk toch zo'n land.

Ook komen er steeds mensen door de gangen om dingen te verkopen, zo ook vandaag. Er komt een man van een jaar of vijfenzeventig met twee tassen voorbij en bij iedere coupé vraagt hij iets wat ik niet kan verstaan, dus ik vraag aan André wat hij verkoopt, hij begint te kleuren en mijn nieuwsgierigheid is gewekt. Ik loop de man achterna en vraag wat hij in zijn tassen heeft en daar waren ze dan, in allerlei kleuren en afmetingen, keurig geknipt, genaaid en afgewerkt, allemaal van katoen badstof, sommige zelfs met een patroontje, u weet natuurlijk allang wat het waren, alle vrouwen hadden deze lang geleden, weet u nog?

Zo tegen elf uur komen we in een middengrote stad aan en op het perron is het weer druk, ik koop wat tomaten, een vers brood en voor Boris een kinderchoco. Terwijl ik alles inpak blijven mijn ogen op een levensgrote tractor met aanhangwagen hangen, hij staat op het perron vlak bij de trein, ik zie dat twee mannen het zeil met moeite van de combinatie gaan aftrekken en er komen zeker honderd autobanden tevoorschijn die allemaal in de trein moeten, maar de trein is al zo vol, waar moet dat allemaal heen?

Er is een gezegde dat veel makke schapen in een hok gaan! Nou dat ging bij deze dan ook.

In de trein is Igor de baas en er kan altijd een plaatsje voor de banden gevonden worden als je daarvoor wat centen op tafel neer legt, zo ook hier, doe je dat niet dan is er een probleem.

Binnen een half uur zijn alle banden aan boord en de trein gaat weer verder maar er staan nog minstens dertig banden in de gangen en die kunnen daar niet blijven. Igor zegt iets tegen de eigenaar maar die wil niet betalen, dus is er maar één oplossing. Die banden gaan eruit!

Nu ken ik wel een paar scheldwoorden in het Russisch, maar deze had ik nog nooit gehoord.

Na twintig minuten zijn de banden weg en Igor loopt te lachen, het leven van een conducteur is niet eenvoudig hoor!

We komen bij de grens van Kazakstan. Ik voelde mij goed omdat ik geen probleem had. Ik had een visum en mijn pas was in orde. De douane was vriendelijk maar vroeg wel gelijk om tien dollar en daar zat ik nu net niet op te wachten, ik ging hem zitten uitdagen en deed net of ik niets verstond, ik begon gewoon een gesprek over het weer in het Nederlands, hij durfde niet meer door te drammen vanwege de passagiers. Na een poosje stond ik gewoon op, schudde zijn hand en één, twee drie, weg was hij. Je gaat toch niet betalen voor wat er niet is! André en ik hebben op de goede afloop een wodka gedronken, de douaneman dacht dat ik wel zou betalen omdat hij in een uniform was. Dat had hij dan lekker mis.

Zo'n zestig kilometer voor de grens van Oezbekistan stopt de trein in de middle of nowhere. Buiten staat een heel regiment auto's, trucks, ezels, paarden- en koeienkarren langs de spoorlijn opgesteld. Als de trein tot stilstand komt gaan razendsnel alle deuren open en worden alle autobanden naar buiten gegooid. Na tien minuten is alles klaar, de trein is ineens niet zo vol meer, iedereen gaat weer rustig liggen slapen, terwijl ik geen oog dicht kan doen, zoiets had ik nog nooit meegemaakt. De banden worden over de grens gesmokkeld, op die manier ontlopen ze de hoge invoerrechten. Aan de grens is het rustig, alles is in orde en binnen een uur rijden we weer, het landschap is eentonig mooi, koeien zijn er niet meer, maar wel kamelen, bij duizenden. Ineens vraagt André of ik nog geld nodig had, ach ja, had daar helemaal niet meer aan gedacht.

Ik krijg van hem hondervijftigduizend sum voor honderd dollar, we schieten samen in de lach en ik besef nu wat hij bedoelde met "als de juiste man voorbij komt."